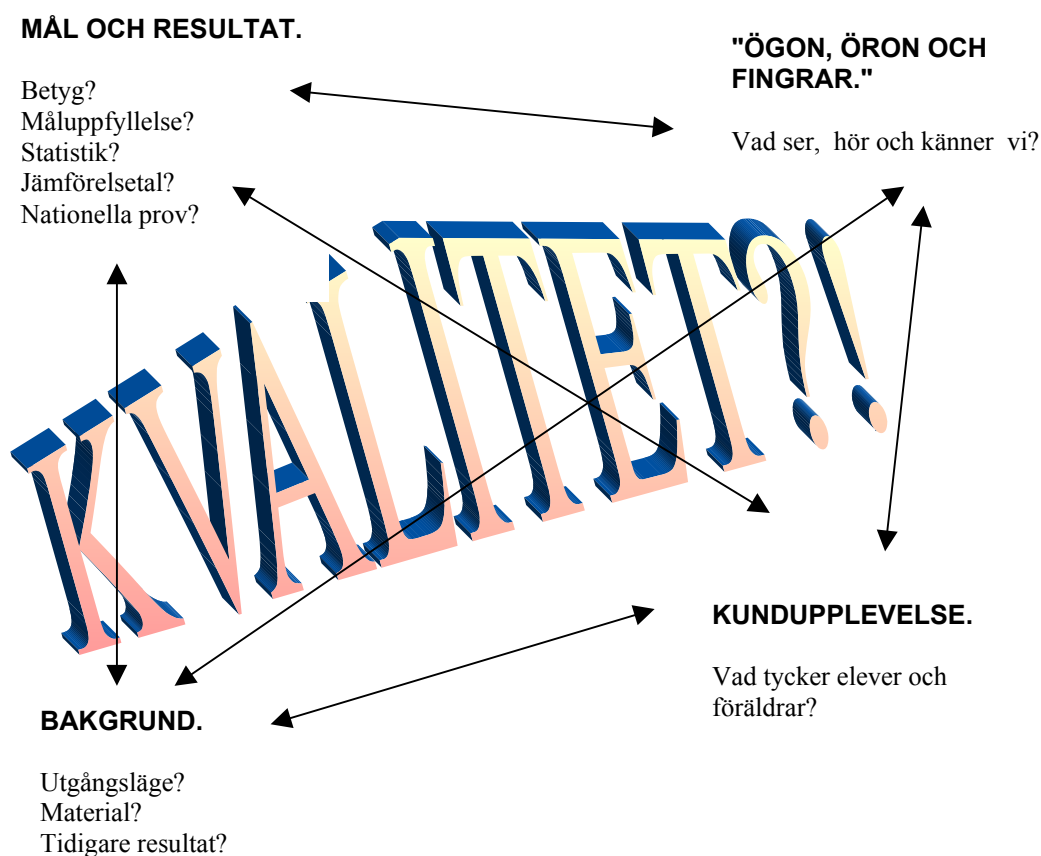




Innehållsförteckning

| | |
|--------|--|
| Sida | |
| 3 | Inledning |
| 4 | Förutsättningar |
| | <u>Prioriterade områden i skolplanen; måluppfyllelse.</u> |
| 8 | Språkutveckling |
| 9 | Utvecklingssamtal |
| 10 | Kretsloppstänkande. |
| | <u>Annat aktuellt område</u> |
| 11 | Arbetet med individuella utvecklingsplaner |
| | <u>Bilagor</u> |
| bil 1a | -språkutveckling, förskoleverksamhetens måluppfyllelse |
| bil 1b | -språkutveckling, skolornas måluppfyllelse |
| bil 2a | -kretsloppstänkande, förskolors och skolors måluppfyllelse |
| bil 2b | -kretsloppstänkande, bedömningsunderlag |
| bil 3a | -utvecklingssamtal, resultat av enkät, förskola |
| bil 3b | -utvecklingssamtal, resultat av enkät, skola |



Inledning.

Förord av tf. skolchef Christer Halldelius

Ständiga förbättringar

Kvalitetsredovisningarna är ett bra redskap för att påvisa kvaliteten i verksamheten och ett bra underlag för arbetet med ständiga förbättringar. Man får faktaunderlag för förbättringsarbetet och man jämför sig med andra.

En viktig del är att kvaliteten och underlaget för bedömningarna redovisas öppet i dialog med föräldrar, politiker företag mfl. Andras åsikter och erfarenheter kan på så vis tillföras organisationen.

Bra kvalitet i Trosa?

Många områden är viktiga i våra läroplaner. Varje dag pågår lärande kring allt detta.

I skolplanen har vi prioriterat vad vi anser skall ”lysa” extra just i vår kommun. Viktiga färdigheter och kunskaper som vi vill att våra barn skall utveckla speciellt mycket. Inom dessa områden skall våra förskolor och skolor vara mer framgångsrika än andra och resultaten och kvaliteten skall vara högre.

I kommunens kvalitetsredovisning fokuserar vi därför på dessa områden.

Förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet SFS 2001:649

2§. Varje kommun skall senast 1 maj varje år upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning för föregående kalenderår.

Kommunens kvalitetsredovisning skall bygga på skolornas kvalitetsredovisningar och innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen har uppnåtts samt en redogörelse för vilka åtgärder kommunen avser att vidta om målen inte uppnåtts.

Kvalitetsredovisningarna i Trosa Kommun.

Årets redovisning är den tredje som vi upprättar.. En ny förordning för kvalitetsredovisningen har kommit. Den säger att redovisningen skall ske per kalenderår och att kommunens centrala kvalitetsredovisning skall bygga på skolornas/förskolornas redovisning.

Den struktur som vi använder i den centrala kvalitetsredovisning använder också varje förskola och skola, kommunal och fristående, i sin egen kvalitetsredovisning.

För att kunna göra bättre bedömningar och jämförelser av måluppfyllelse har vi i år arbetat med att ta fram konkreta bedömningsunderlag för de prioriterade områdena.

Förutom redovisning av uppfyllelsen av skolplanens mål, redovisas också mätetal, fakta och nyckeltal. Varje år redovisas även resultat i något områden som varit speciellt angeläget.

Välkomna att ta del av årets kvalitetsredovisning!

Hör gärna av er om ni har synpunkter. Vi vill ju bli ännu bättre nästa gång.

December 2002

Christer Halldelius
tf. skolchef

Förutsättningar.

Olika jämförelsetal, budgetbelopp och nyckeltal för barnomsorg och utbildning.

BARNOMSORG.

KOMMUNAL BARNOMSORG

| Förskola | mars-01 | okt-01 | mars-02 | okt-02 |
|--------------------|---------|--------|---------|--------|
| Antal barn | 345 | 327 | 373 | 402 |
| Producerade timmar | 49 421 | 46 109 | 54 387 | 59 725 |

Familjedaghem

| | | | | |
|--------------------|--------|--------|--------|--------|
| Antal barn | 198 | 190 | 190 | 101 |
| Producerade timmar | 20 039 | 15 798 | 17 213 | 11 920 |

Fritidshem

| | | | | |
|--------------------|--------|--------|--------|--------|
| Antal barn | 318 | 377 | 373 | 442 |
| Producerade timmar | 23 098 | 26 842 | 27 159 | 31 249 |

| | | | | |
|-------------------------------------|------------|------------|------------|------------|
| Andel barnomsorg (timmar) | 88% | 90% | 90% | 91% |
|-------------------------------------|------------|------------|------------|------------|

ENSKILD BARNOMSORG

Förskola

| | | | | |
|--------------------|-------|-------|-------|-------|
| Antal barn | 54 | 46 | 54 | 55 |
| Producerade timmar | 7 895 | 7 111 | 8 623 | 8 020 |

Fritidshem

| | | | | |
|--------------------|-------|-------|-------|-------|
| Antal barn | 72 | 40 | 40 | 44 |
| Producerade timmar | 4 269 | 2 220 | 2 281 | 2 688 |

| | | | | |
|-------------------------------------|------------|------------|------------|-----------|
| Andel barnomsorg (timmar) | 12% | 10% | 10% | 9% |
|-------------------------------------|------------|------------|------------|-----------|

BARN I ANDRA KOMMUNER

Förskola

| | | | | |
|------------|---|---|---|---|
| Antal barn | 3 | 4 | 4 | 4 |
|------------|---|---|---|---|

Familjedaghem

| | | | | |
|------------|---|---|---|---|
| Antal barn | 0 | 0 | 0 | 0 |
|------------|---|---|---|---|

Fritidshem

| | | | | |
|------------|---|---|---|---|
| Antal barn | 2 | 1 | 1 | 1 |
|------------|---|---|---|---|

Fler barn och timmar i barnomsorgen

Under 2002 ökade antalet barn i barnomsorgen.

Orsaken till ökningen är maxtaxereformen (framför allt rätten till plats för föräldralediga) samt en stor inflyttning till kommunen.

Föräldrarna har också ökat sin omsorgstider med i snitt drygt en timme per vecka. Detta är effekter av att den maxtaxa som infördes i januari 2002.

Färre familjedaghem

Antalet barn i familjedaghem har minskat under hösten 2002. Dels har efterfrågan på verksamheten minskat. Dels har svårigheter att ordna vikariesituationen i familjedaghem och egna önskemål från dagbarnvårdarna utmynnat i att några familjedaghem from hösten har ombildats till förskole- och fritidshemsavdelningar.

Kundval och kvalitet.

I Trosa är det viktigt med valfriheten. Resurserna styrs av föräldrars val och kvaliteten i verksamheten blir ett attraktionsmedel.

Vikten att ha bra kvalitet stimulerar till utveckling.

Hur skall vi bli attraktiva så att föräldrarna skall vilja ha sina barn på just vår förskola/skola?

ANTAL ELEVER I GRUNDSKOLAN.

| Förskoleklass | KOMMUNALA GRUNDSKOLOR | | | | FRISTÅENDE GRUNDSKOLOR | | | |
|---------------------------------|-----------------------|--------|---------|--------|------------------------|---------|---------|--------|
| | mars-01 | okt-01 | mars-02 | okt-02 | mars-01 | okt-01* | mars-02 | okt-02 |
| Antal barn | 146 | 129 | 130 | 116 | 19 | 0 | 0 | 5 |
| Andel barn | 88% | 100% | 100% | 96% | 12% | 0% | 0% | 4% |
| Grundskola | | | | | | | | |
| Antal elever | 1318 | 1422 | 1422 | 1434 | 85 | 35 | 36 | 39 |
| Andel elever | 94% | 98% | 98% | 97% | 6% | 2% | 2% | 3% |
| *hösten-01 lade en friskola ned | | | | | | | | |
| I andra kommuner | | | | | | | | |
| Antal | 8 | 9 | 8 | 17 | | | | |

Fler elever i skolan

Antalet barn i skolåldern fortsätter att öka. Inflyttningen av barn mellan 6-12 år har varit stor under 2002.

De närmaste åren kommer dock små kullar från förskolan att minska antalet elever i skolan igen.

Säkerställa kvaliteten

Med fler barn i barnomsorgen och fler elever i skolan blir den centrala frågan framöver att kunna säkerställa kvaliteten i verksamheten.

Att utöka verksamheten samtidigt som det är brist på utbildad personal, är kanske det svåraste problemet att möta under de närmaste åren.

Resurser och pengsystemet

Enheterna erhåller barnomsorgspeng och skolpeng för de barn som de tar emot. Pengsystemet är enkelt och konsekvent. Vissa frågor om pengbeloppens inbördes relation har dock väckts under åren.

From juli 2002 förändrades barnomsorgspengen så att enbart åldern styr pengens storlek. Tidigare hade olika omsorgsformer olika peng.

Som en effekt av maxtaxan ändrades också pengen från att vara en peng per timme till att ligga i nivåer.

Den politiska majoriteten i kommunen ändrades i och med höstens kommunalval. Det kan därför komma att ske förändringar i det nuvarande pengsystemet

PENGBELOPP ÅR 2002

BARNOMSORG kr/år/barn Exkl. hyra

Gäller from juli 2002

| Ålder | -20 t/v | 21-40 /v | 41 t/v- |
|---------|---------|----------|---------|
| 1-2 år* | 62 072 | 82 726 | 113 798 |
| 3-5 år | 35 470 | 47 293 | 65 028 |
| | -20 t/v | 21 t/v - | |
| 6-12 år | 18 922 | 27 031 | |

*gäller tom. den månad barnet fyller 3 år

GRUNDSKOLA kr/år/elev Inkl. hyra

| Grundskola | förskoleklass | |
|-------------------|---------------|--------|
| | | 13 340 |
| | år 1-3 | 44 192 |
| | år 4-6 | 42 040 |
| | år 7-9 | 50 246 |
| Särskild elevpeng | nivå 1 | 25 000 |
| | nivå 2 | 50 000 |
| | nivå 3 | 75 000 |

JÄMFÖRELSETAL.

Skolverkets uppgifter och
Egna mätningar 2002.

| | Trosa Kommun okt 2000 | Kommun- gruppen okt 2001 | Trosa kommun okt 2001 | Trosa kommun okt 2002 egen mätn |
|--|--------------------------------------|---|--------------------------------------|--|
| Förskola Barn per årsarbetare | SCB 5,5 | SCB 5,3 | SCB 5,9 | 6,1 |
| Familjedaghem Barn per anställd | 6,7 | 5,5 | 6,7 | 9,6 |
| Fritidshem Barn pers årsarbetare | 19,4 | 16,3 | 21,1 | 22,0 |
| Förskoleklass Antal årsarbetare per 100 elever | 6,0 | 7,5 | 7,0 | 5,6 |
| Grundskola Lärare per 100 elever | 7,1 | 7,8 | 6,9 | 7,2 |

Statistik eller verklighet?

Skolverkets nyckeltal används sedan flera år som jämförelse mellan kommunerna. Personaltätheten är det område som är lättast att jämföra. Vi gör egna mätningar av personaltätheten 2 ggr per år; i oktober och i mars. Detta redovisas i jämförelse med skolverkets jämförelsetal.

En brist i statistiken är svårigheten att definiera var varje pedagogisk personal (lärare, förskollärare och fritidspedagog) skall bokföras vid redovisningen. Talen redovisar snarare en tänkt organisation än hur arbetet genomförs. Arbetslagsarbete och andra former av arbete som inte hålls med en lärare och en klass, syns inte i statistiken.

Den fråga som alltid är intressant i sammanhanget är: hur påverkas resultatet och kvaliteten av hur personaltät verksamheten är?



Behov av extra stöd.

För barn och elever i förskoleverksamhet och grundskola som behöver särskilt stöd finns resurser i form av extra barnomsorgspeng och elevpeng.

Förutom ekonomiska resurser finns personella resurser i form av *Elevhälsan*. Elevhälsans team består av kuratorer, special-pedagog, resurs-pedagog, talpedagog och skolsköterskor (tyvärr saknar vi just nu talpedagog). Skolläkartimmar och psykologtimmar köps in.

Elevhälsan arbetar med barn från förskola t.om. skolår 9. Arbetet består framför allt i att stötta enskilda elever, handleda och fortbilda personal samt ge råd och stöd till föräldrar.

SÄRSKILDA BEHOV.

Jämfört med samma månad året innan

mars-02 okt-02

Särskild barnomsorgspeng

Utbetalning till förskola, familjedaghem, fritidshem
För antal barn 27 (30) 27 (28)

Särskild elevpeng

Utbetalning till grundskolor

| | | |
|------------------|---------|---------|
| För antal elever | | |
| nivå 1 | 15 (8) | 10 (14) |
| nivå 2 | 30 (35) | 32 (30) |
| nivå 3 | 4 (3) | 5 (5) |

Dessutom finns tre grundskolebarn i specialskolor utanför kommunen (ej särskola)

Särskola

Antal elever

| | | |
|------------------|---------|--------|
| Grundsärskola | 10 (11) | 9 (10) |
| Gymnasiesärskola | 9 (10) | 9 (10) |

Betyg i grundskolan.

Genomsnittligt meritvärde

Betygsresultatet (genomsnittligt meritvärde) för elever i skolår 9 förbättrades under 2000 och 2001 för att återigen bli sämre 2002. Här ligger vi idag lägre än kommungruppen. Trosa kommuns relativt lilla grupp av elever (år 2002 51 resp 77 elever) kan innebära mer eller mindre kraftiga svängningar

mellan år. Betygsnittet bör också ses i relation till den höga andelen avgångselever på gymnasiet med slutbetyg (97%).

Behöriga till gymnasiet

Andelen behöriga till gymnasiet ligger något högre i Trosa kommun jämfört med både kommungruppen och snittet för samtliga kommuner.

BETYG GRUNDSKOLAN

Källa: skolverket

| | 1998 | 1999 | 2000 | 2001 | 2002 |
|--------------------------------|--------|--------|--------|--------|-------|
| Meritvärde, genomsnitt* | | | | | |
| Hedebyskolan | 198 | 195 | 209 | 212 | 199 |
| Tomtaklinskolan | 198 | 209 | 189 | 200 | 193 |
| Trosa Kommun | 198 | 202 | 198 | 206 | 195 |
| Kommungruppen | 201 | 202 | 202 | 202 | 201 |
| Behöriga till gymnasiet | | | | | |
| Trosa Kommun | 93,4 % | 93,9 % | 94,9 % | 94,6 % | 93% |
| Kommungruppen | 93,4 % | 92,3 % | 91,8 % | 91,5 % | 90,2% |
| Samtliga kommuner | 91,4 % | 90,2 % | 89,3 % | 89,1 % | 89% |

*meritvärde = summan av betygsvärdena för de 16 bästa betygen i elevens slutbetyg (G=10, VG=15, MVG=20). Gäller de elever som fått betyg i minst ett ämne. Elevens sammanlagda poäng divideras med antal elever.

Gymnasieskolan

Vår egen gymnasieskola läggs ned

Våren 2002 gick de sista studenterna ut på vårt eget gymnasium. Från och med läsåret 02/03 går härmed alla kommunens gymnasieelever (inkl. elever i individuella program) i annan kommun eller friskola.

Gymnaseintagning 2002

Fortfarande börjar de allra flesta av kommunens ungdomar i gymnasieskolor i Nyköping (67% år 2002) men andelen Trosa-ungdomar i Södertälje eller Stockholm ökar (år 2002 var de ca 29 %).

Undersökning 2002

En årlig enkät har genomförts bland eleverna i skolår 2 på gymnasiet. De har fått svara på frågor om hur övergången från grundskola till gymnasium har fungerat.

Svarsfrekvensen var 78 %, vilket är högre än vid föregående mätning. Av de som svarat går 54% i Nyköping.

De flesta, 90%, tycker att de fått tillräckliga kunskaper från grundskolan. 95% anser att gymnasieprogrammet motsvarat förväntningarna och 92% tycker att de har haft möjlighet att välja skola fritt.

På frågor om tillräcklig studievägledning och information om skolor och gymnasieprogram är fler nöjda jämfört med förra mätningen. Fler än hälften upplever att resorna är jobbiga eller mycket jobbiga.

GYMNASIEELEVER.

Jämfört med året innan. (vt och ht -01)

| | vt-02 | ht-02 |
|------------------------------|----------|----------|
| Antal | 394(393) | 397(391) |
| Därav i individuellt program | | |
| Antal | 43 (33) | 29 (32) |

GYMNASIEBETYG.

OBS. SCB-statistik avseende vt .2001
Jmfr med året innan (år 2000)

| | |
|----------------------------------|---------------|
| Total antal avgångselever | 106 |
| Därav med slutbetyg | 103 97% (87%) |
| Antal högskolebehöriga | 89 83% (83%) |

Slutbetyg från:

| | | |
|-------------------|----------|------|
| Nyköping | 67 av 67 | 100% |
| Södertälje | 5 av 6 | 83% |
| Stockholm | 12 av 12 | 100% |
| Övriga | 19 av 21 | 90% |

Skolplanens prioriterade områden.

KUNSKAP

Språkutveckling.

Måluppfyllelse: ej uppfyllt

Mål.

Barn och studerande skall under sin skolgång i Trosa Kommun, ständigt utveckla kvaliteten på sina muntliga och skriftliga kommunikationsförmågor

Målindikatorer.

Förskola, 5-åringar.

Målet är nått när varje barn kan återberätta en saga för sina kamrater i en samlingssituation.

Grundskola, år 3.

Målet är nått när genomsnittet av elevernas resultat är högre än stanine 5 i DLS delprov ”samma ljud, ordförståelse och rättstavning”.

Grundskola, år 5.

Målet är nått när genomsnittet av alla elevernas resultat bedöms vara mer än godkänt i delprovet (eller motsvarande) ”Skriva och berätta”, Skolverkets ämnesprov svenska år 5.

Grundskola, år 8.

Målet är nått när varje elev bedöms väl klara muntligt återberättande inför sina skolkamrater.

Grundskola, år 9.

Målet är nått när genomsnittet av alla elevernas resultat bedöms vara mer än godkänt i delprovet (eller motsvarande) ”Skriva och berätta”, Skolverkets ämnesprov svenska år 9.

Bedömning av måluppfyllelse.

| | |
|-----------|-------------|
| 5-åringar | ej uppfyllt |
| Skolår 3 | ej uppfyllt |
| Skolår 5 | uppfyllt |
| Skolår 8 | ej uppfyllt |
| Skolår 9 | uppfyllt |

Bedömning per enhet se bilaga 1a och 1b

Reflektion och diskussion.

Förskoleverksamheten

Enbart fyra av tio enheter har bedömt målet (att alla barn skall kunna återberätta en saga) som uppnått. Vid förra kvalitetsredovisningen bedömde alla enheter att målet nåtts. Denna förändring beror troligtvis på att vi under våren tagit fram mycket konkreta bedömningsunderlag (se bilaga 1a) som enheterna nu använt sig av. För att målet skall vara uppnått skall *alla* barn klara uppgiften på det sätt som bedömningsunderlaget säger. De enheter som inte klarat måluppfyllelsen påtalar att *de flesta* barn klarar uppgiften och att några av dessa till och med klarar hög måluppfyllelse. De barn som ej klarar

uppgiften har ofta mer eller mindre kraftiga språkförseningar, en del böjer inte verben rätt eller talar otydligt. Även tryggheten i gruppen, vana att prata i samlingar, val av saga samt hur personalen arbetar med sagan som skall berättas kan påverka.

Skolorna

Två av fem skolor uppger att målet för *skolår 3* är uppnått. En skola har ej klarat målet. Här påtalar man att *skrivglädje* har fått gå före rättstavning. Två av skolorna har missat att göra ett av delproven varpå måluppfyllelsen inte kan mätas. Målet för *skolår 5* är uppnått för samtliga. Muntligt återberättande (*skolår 8*) klarar de flesta elever. Av två skolor får dock en skola ej uppfyllt: 3 av 65 elever där har ej klarat detta. Målet för skolår 9 har båda högstadieskolorna klarat. Se skolornas bedömningar i bilaga 1b. Trots bra resultat blir måluppfyllelsen *totalt* för målet om språkutveckling *ej uppfyllt*.

Även här visade förra årets kvalitetsredovisning ”uppfyllt”. Förändringen beror även här troligtvis på att det nu finns ganska konkreta bedömningsunderlag att göra bedömningarna på. Man kan naturligtvis också diskutera om vi har rätt (lämplig) ”kravnivå” på indikatorer och bedömningsunderlag.

Hur vi höjer kvaliteten framöver.

Förskolorna bedömer att kvaliteten skall kunna höjas ytterligare genom: att fortsätta det pågående arbetet med språkutveckling, ge fortsatt kompetensutveckling till personal, anställa talpedagog (saknas nu) samt utföra testet på våren (gjordes på hösten – 02)

Skolorna bedömer att kvaliteten skall kunna höjas ytterligare genom bl.a. mer riktad träning (textavning) analytisk dialog med eleverna, arbeta med muntlig framställning redan från år 1, tidiga insatser och kontinuerlig uppföljning.

Kommunen: Förskolor och skolor arbetar mycket medvetet med språk- och språkutveckling och har en klar bild av vad de behöver fokusera på och arbeta vidare med för att nå bättre resultat. Förutom förskolornas och skolornas egen personal finns också centrala resurspersoner som resurspedagog och specialpedagog till förfogande samt även resurser för en halvtid talpedagog. För att kunna följa barns/elevs utveckling är de individuella utvecklingsplanerna viktiga. Alla enheter arbetar med att utveckla dessa (se sid 11). Ytterligare åtgärder bedöms ej behöva vidtagas.

Skolplanens prioriterade områden.

SAMVERKAN

Utvecklingssamtal.

Måluppfyllelse: ej uppfyllt

Mål

”Föräldrar och studerande skall uppleva att utvecklingssamtalet stöttar varje barns och studerandes lärande genom alla skeden av skolgången i Trosa Kommun”.

Målindikatorer

Målet är nått när alla föräldrar/studerande anser att utvecklingssamtalet är till stöd för sitt barns/sitt eget lärande.

Bakgrund

Måluppfyllelsen utvärderas årligen genom enkät till föräldrar. Våren 2001 genomfördes en stor allmän enkätundersökning till alla föräldrar med barn i barnomsorg och skola. På påståendet: ”Utvecklingssamtalen är ett bra stöd för mitt barns utveckling” svarade 77% av barnomsorgens och 63-81% av skolans föräldrar att de var nöjda eller mycket nöjda. Eftersom alla skall vara nöjda hade målet ej uppfyllts.

Riktad enkät

Som påtalades förra kvalitetsredovisningen skulle, de år den stora enkäten inte går ut, en liten, mer riktad enkät om enbart utv.samtal lämnas ut. Detta för att skolorna mer skulle se vilka delar i samtalet man måste förbättra. Hösten 2002 gjordes ett slumpmässigt urval på 20% av föräldrarna inom barnomsorg och skola samt elever från år 2. De fick i direkt anslutning till sitt utvecklingssamtal fylla i 8 frågor om det samtal de precis haft. Frågorna i enkäten är framtagna med hjälp av fokusgruppsmetoden.

Resultatet av enkäten

Allmänt Flera förskoleavdelningar och klasser hade redan haft sina utvecklingssamtal eller skulle inte ha några pga. att barn/elever var nya. Man hade då bara ”lärakänna-samtal”. Därför blev inte antalet enkät svar så många som beräknat.

Förskolor: Från förskolorna har 80 föräldrar svarat på enkäten. Dessa var mycket nöjda. Snittbetygen låg (på en 5-gradig skala) *mellan 4.45* (påståenden som handlar om hur man använde ind. utv planen under samtalet) *och 4.90* (upplevelse av delaktighet i samtalet). Totalbedömning av samtalet: 4,89.

Skolor: Totalt har 144 föräldrar och 142 elever fyllt i enkäten.

Föräldrarna: Även skolföräldrarna var nöjda. Snittbetygen låg (på en 5gradig skala) *mellan 4.33* (”jag får veta hur mitt barn fungerar socialt i skolan”) *och*

4.76 (”jag har fått veta hur det går för mitt barn i olika ämnen”). En totalbedömning av samtalet gav betyget:4.72. Tittar man på de olika stadierna är föräldrarna till de yngre barnen mer nöjda än föräldrar till äldre barn. Betyg på samtalet totalt: år 1-3 betyg: 4.94, år 4-6:betyg 4.75, år 7-9: betyg 4.54.

Påståendena och svar för samtliga föräldrar visas i bilaga 3 b

Eleverna har också varit nöjda. Snittbetygen låg *mellan 4.48* för påståendet ”jag har fått veta hur jag skall bli bättre i olika ämnen” (här har 8 elever varit missnöjda) *och 4.87* för påståendet ”samtalet har varit bra”. Även här är yngre elever något mer nöjda än äldre. Påståenden och svar för samtliga elever visas i bilaga 3b.

Bedömning av måluppfyllelse

Förra årets bedömning kvarstår: Målet är ej uppnått. se föregående kvalitetsredovisning.

Årets enkät är eg inte till för att mäta exakt hur målet nåtts utan ge skolor och förskolor underlag till hur de skall förbättra utvecklingssamtalet Om man använder denna enkät för mätning kvarstår dock bedömningen eftersom enstaka personer på olika frågor givit betyget 1-2. Dessa får anses missnöjda. Alltså är målet ej nådd. Se bilaga 3a,b.

Hur höjer vi kvaliteten framöver?

Förskolor/skolor

Enkätsvaren har i skrivande stund inte hunnit analyserats av varje enhet varför kommentar om hur de själva tänker höja kvaliteten saknas.

Kommunen

Genom att analysera resultaten på enkäterna kan förskolor och skolor arbeta med att förbättra det som föräldrar och elever inte är helt nöjda med (= de påståenden som fått lägst betyg och framför allt där flera markerat 1:or och 2:or).

Nästa år kommer denna enkät att gå ut till ett nytt urval elever och föräldrar men då kommer även enheterna att kunna få sitt eget resultat (per enhet) vilket blir en ökad möjlighet till förbättring.

Genom att 2003 lämna ut enkäten under våren (istället för hösten) kommer vi också få fler svar eftersom alla avd./klasser då har vanliga utvecklingssamtal (inga nya barn/elever).

Skolplanens prioriterade områden.

MILJÖ.

Kretsloppstänkande

Måluppfyllelse: Ej uppfyllt.

Bakgrund

Vid förra kvalitetsredovisningen påtalades behovet av ett gemensamt bedömningsunderlag för att bättre kunna jämföra graden av måluppfyllelse mellan enheter. Ett sådant underlag togs fram våren 2002 med hjälp av representanter för olika enheter se bilaga 2 b.

Mål.

Barn och studerande skall under sin skolgång i Trosa Kommun, ständigt utveckla sin förmåga att ta beslut och agera på ett sätt som gynnar en hållbar ekologisk miljö.

Målandikatorer.

Målet är nått när förskolans och skolans miljöpedagogik är förebildande och genomsyrar verksamheten genom:

- att alla barn möter och är delaktiga i miljömedvetet agerande i vardagen på enheten.
- att utepedagogik och närmiljö nyttjas regelbundet i lärande om natur och ekologiskt tänkande.

Bedömning av måluppfyllelse.

| | |
|-----------|--------------|
| Förskolor | ej uppfyllt. |
| Skolor | ej uppfyllt |

Bedömning per enhet se bilaga 2 a
Underlag för bedömning se bilaga 2 b

Reflektion och diskussion.

Förskoleverksamheten

Ingen av de kommunala förskolorna uppger att de uppfyllt målet. Två av de tre enskilt drivna enheterna uppger dock att de klarat målet, den ena med ”mycket hög måluppfyllelse”. Alla har gjort bedömningen enligt det nya bedömningsunderlaget.

De enheternas som ej nått målen har ändå kommit långt på flera områden. Att de ej kan få bedömningen ”uppfyllt” beror tills största delen på att de saknar en miljöplan med mätbara mål. Alla använder närmiljö och utepedagogik regelbundet samt källsorterar. De allra flesta komposterar. En del uppger att de med undantag för avsaknad av miljöplan uppnår hög uppfyllelse på andra delar (enligt bedömningsunderlaget).

Skolorna

Fyra av sex skolor uppger att de uppfyller målet enligt bedömningsunderlaget. De komposterar,

odlar, nyttjar närmiljö och utepedagogik, har fungerande miljöplan och i vissa fall även miljöråd.

För de två skolor som uppger att de ej nått målet är miljöplanen inte sjuksatt eller inte tillräckligt tydlig och källsorteringen fungerar inte fullt ut. En förklaring till att miljöarbetet är något sämre på dessa skolor *kan* vara att den ena skolan sedan några år bedrivs i paviljonger i avvaktan på ny skola och den andra skolan har haft en hel del förändringar på ledningsnivå.

Hur vi höjer kvaliteten framöver.

Förskolorna påtalar att de har utsett eller skall utse miljöombud som får särskild utbildning och tar extra ansvar för miljöarbetet. Enheterna kommer också att ta fram en konkret miljöplan /handlingsplan. För några behövs också bättre kärl för källsortering.

Skolorna påpekar tex. att miljöplanen måste utvecklas, huvudansvariga per enhet skall utses, närmiljön behöver nyttjas bättre och att utbildning och fortbildning behövs.

Kommunen: För att ge förutsättningar för ett kontinuerligt miljöarbete beslutade kommunstyrelsen under 2002 att alla kommunens verksamheter senast 2004 skall arbeta enligt ett miljöledningssystem.

Som ett första steg i detta arbete har varje enhet fått hjälp med att göra en miljöutredning. Utifrån denna utredning skall enheten ta fram en miljöplan med mätbara mål. Även utbildning för personalen samt hjälp med att organisera källsorteringen ingår i arbetet med att införa miljöledningssystemet. Under 2002 har redan 75 personer genomgått grundläggande miljöutbildning.

Det tidigare påtalade bedömningsunderlaget till måluppfyllelsen som förvaltningen tagit fram har också diskuterats med miljökontoret för att samordnas med det framtida miljöledningssystemet. Bedömningsunderlaget i sig är en bra hjälp för enheterna att se vad som saknas och vad de behöver fokusera på för att få högre måluppfyllelse.

Enheternas egna påbörjade miljöarbete, beslutet om miljöledningssystem, den genomförda miljöutredningen och den påbörjade utbildningssatsningen får anses fullt tillräckliga åtgärder för att ge enheterna möjlighet att nå målet och även öka måluppfyllelsen.

Annat aktuellt område:

INDIVIDUELLA UTVECKLINGSPLANER

I kommunens skolplan framhålls särskilt vikten av individuella utvecklingsplaner. Här står: "Humanistiska nämnden ger varje enhet i uppdrag att utveckla individuella utvecklingsplaner som grund för samverkan med barn, studerande och föräldrar".

Förvaltningen har valt att som ett extra område i kvalitetsredovisningen 2002 redovisa hur och i vilken omfattning individuella utvecklingsplaner finns och används.

Så här långt har vi kommit

Skriftliga frågor har ställts från förvaltningen till förskolechefer och rektorer. Vad gäller föräldrarnas och elever syn utgår vi enbart från personal och enhetschefers uppfattning.

Förskolor

Nästan alla barn inom förskolan har individuella utvecklingsplaner (IUP). Endast en kommunal enhet (två förskolor) uppger att de allra yngsta barnen inte ännu har någon. På en av de tre enskilt drivna verksamheterna uppger man att sådana saknas.

Alla förskolor använder *samma mall*. Den tar upp social, motorisk, språklig, skapande och intellektuell förmåga. Barnen beskrivs utifrån sina styrkor. En checklista och bedömningsunderlag finns som stöd för personalen när de olika förmågorna skall beskrivas.

Arbetet med IUP startade 1998 och introducerades då av kommunens resurspedagog.

IUP används (muntligt) vid varje utvecklings-samtal, vid överlämnande mellan avdelningar och till förskoleklass (skola) samt vid planering.

I början upplevde *personalen* att materialet (som är ganska omfattande) var tungt och lite svårt att arbeta med, både beroende på tidsbrist och ovana att dokumentera. Med åren och stöd av resurspedagogen uppger alla enheter att personalen är positiv till arbetet med IUP. Några påpekar dock att materialet är omfattande och tidskrävande.

I övrigt bedömer man att samtalen med föräldrar har blivit mer professionella, att arbetet med IUP har ökat medvetenheten och att det är en bra hjälp vid planering.

Även föräldrarna är enligt förskolecheferna till största delen positiva. De upplever att de får en klar och djupare bild av barnet, hur det fungerar enskilt och i grupp. Vissa enheter upplever dock att vissa föräldrar är rädda över att skrivet material skall lämnas över till skolan. Visst faktaspråk i utvecklingsplanen kan också upplevas som svårt att förstå.

Skolor

Rektorerna uppger att *alla elever* i grundskolan har en IUP. IUP har används i olika omfattning och form i skolorna *sedan 1995* och har ifrån början enbart berört basämnen.

Idag tas både *kunskaper och social utveckling* upp i planerna. Delmål sätts för olika områden el. ämnen.

Det finns *ingen gemensam mall* för hur en IUP skall se ut och vara uppbyggd i kommunens skolor. En del skolor har en gemensam mall för *sin skola*, andra inte. En skola arbetar just nu med att ta fram en gemensam grundstruktur. För några skolor är IUP uppbyggd med hjälp av *portfolio-metoden*. På Waldorfskolan består IUP av att läraren för anteckningar på varje elev, hur han/hon fungerar enskilt och i grupp, kunskaper och socialt. Ingen mall finns.

IUP används vid utvecklingssamtal och vid övergången mellan stadier inom skolan. Det är inte vanligt att IUP används vid överflyttning till annan skola.

Synpunkter från rektorer hur *personal* upplever arbetet och hur långt man kommit:

- personalen positiv, upplever arbetet meningsfullt
- det är svårt att få tiden att räcka till att fylla i och hålla planerna aktuella
- det är en process där vi är på god väg. Personal har dock kommit olika långt
- det fungerar bra, vi behöver kanske nu arbeta fram en effektiv internkontroll

Föräldrarna upplever, så långt rektorerna vet, IUP mycket positivt. De kan tydligt följa barnets utveckling. Begreppet "individuella utvecklingsplaner" används dock inte alltid.

Även *eleverna* upplevs vara positiva. Särskilt de äldre eleverna vet var de "ligger" och vad de behöver träna på. Även för eleverna är arbetet med IUP en process att komma in i.

Slutsats

Förskolor och skolor har generellt kommit långt i processen att införa, använda och utveckla individuella utvecklingsplaner. Eftersom varje enhet /varje personal har kommit olika långt måste arbetet fortgå på olika sätt på olika enheter. **Generellt** kan dock sägas att: på förskolorna måste målet vara att *alla barn har en plan* vid utgången av 2003. För skolan bör man utreda om en *gemensam grund-mall kan tas fram*, både för föräldrars skull och som en del i intern-kontrollen. Alla verksamheter bör också börja använda *begreppet "individuella utvecklingsplaner"*. Föräldrarnas syn på IUP kan också ses under SAMVERKAN, utvecklingssamtal. Sid 9.

| De olika enheternas redovisade måluppfyllelse för Språkutveckling | |
|---|---|
| Förskoleverksamhet 5-åringar | |
| Målet är nått när: | |
| Indikator på måluppfyllelse | varje barn kan återberätta en saga eller berättelse (som är adekvat för åldern) enl. bedömningsunderlag, se nedan |
| Förskolor/Familjedaghem kommunala | bedömning |
| Fageräng | ej uppfyllt |
| Hasselbacken | ej uppfyllt |
| Fagerhult | uppfyllt |
| Tomtaklint | ej uppfyllt |
| Tomtahill | ej uppfyllt |
| Björkbacken | ej uppfyllt |
| Ångsbacken | uppfyllt |
| Dagbarnvårdare Trosa | ej uppfyllt |
| <i>Enskilt drivna</i> | |
| Tummelisa | uppfyllt |
| Dalbystugan | uppfyllt |
| Lagnö Barn | ----- finns inga 5-åringar i verksamheten |

Bedömningsunderlag för förskola 5-år:*Uppfyllt*

- Återberättandet sker för minst en person
- Barnet har ett tydligt tal (alla hör vad som sägs) och böjer verben rätt
- Sagan har en tydlig början och ett slut
- Berättandet har en röd tråd

Hög måluppfyllelse

- Återberättandet sker i större grupp tex. samling
- Barnet har ett tydligt tal med god grammatik
- Sagan har en tydlig början och ett slut
- Berättandet har en röd tråd
- Barnet visar god inlevelse i Sagan
- Berättandet håller åhörarnas intresse vid liv

För att målet skall vara uppfyllt resp ha hög måluppfyllelse måste alla delar i bedömningsunderlaget gälla

| De olika enheternas redovisade måluppfyllelse för Språkutveckling | | | | |
|---|---|---|--|---|
| Indikator på måluppfyllelse | Skolår 3 | Skolår 5 | Skolår 8 | Skolår 9 |
| | Målet är nått när: | | | |
| | genomsnittet av alla elevers resultat är högre än Stanine 5 DLS- delprov "samma ljud, ordförståelse och rättstavning" | genomsnittet av alla elevers resultat bedöms mer än godkänt i delprovet "skriva och berätta" godkänt=2 | varje elev bedöms väl klara muntligt återberättande inför sina skolkamrater enl. bedömningsunderlag, se nedan | genomsnittet av alla elevers resultat bedöms mer än godkänt i delprovet "läsa och förstå" godkänt =2 |
| Skolor | | | | |
| <i>kommunala</i> | | | | |
| Tomtaklintskolan (7-9) | - | - | uppfyllt | uppfyllt (2,6) |
| Vitalisskolan (F-6) | ej helt utfört* (5,9 övr) | uppfyllt (2,6) | - | - |
| Kyrkskolan (F-6) | uppfyllt (5,4) | uppfyllt (2,4) | - | - |
| Skärlagskolan (F-6) | uppfyllt (5,6) | uppfyllt (2,4) | - | - |
| Hedebyskolan (F-9) | ej uppfyllt (4,8) | uppfyllt (2,6) | ej uppfyllt | uppfyllt (2,7) |
| | | | | |
| <i>friskolor</i> | | | | |
| Trosa Waldorfskola (F-6) | ej helt utfört** (5,6 övr) | | | |

* prov i samma ljud saknas, i övrigt uppfyllt

** prov i rättstavning saknas, i övrigt uppfyllt

För alla målindikatorer kan bedömningen vara ej uppfyllt eller uppfyllt

Bedömningsunderlag för skolår 8:

Här kan bedömningen enbart vara ej uppfyllt eller uppfyllt enligt nedan:

Uppfyllt

- Berättandet varar minst tre minuter
- Eleven håller sig till ämnet
- Berättandet innehåller för ämnet relevanta uppgifter
- Berättandet har en tydlig början och ett slut
- Berättandet har en tydlig tråd
- Eleven visar engagemang och intresse
- Berättandet håller åhörarnas intresse vid liv

För att målet skall vara uppnått måste alla delarna i bedömningsunderlaget gälla

BILAGA TILL KRETSLOPPTÄNKANDE

Bilaga 2 a.

Enheternas redovisade måluppfyllelse för Kretsloppstänkande

Målindikatorer: Förskolans och skolans miljöpedagogik genomsyrar verksamheten genom:
-att alla barn/elever möter och är delaktiga i miljömedvetet agerande i vardagen på enheten
-att utepedagogik och närmiljö nyttjas regelbundet i lärande och ekologiskt tänkande

| Enhet | bedömd måluppfyllelse |
|--------------------------------|---------------------------|
| Förskolor/Familjedaghem | |
| <i>kommunala</i> | |
| Fageräng | ej uppfyllt |
| Hasselbacken | ej uppfyllt |
| Fagerhult | ej uppfyllt |
| Tomtaklint | ej uppfyllt |
| Tomtahill | ej uppfyllt |
| Björkbacken | ej uppfyllt |
| Ängsbacken | ej uppfyllt |
| Dagbarnvårdare Trosa | ej uppfyllt |
| | |
| <i>Enskilt drivna</i> | |
| Tummelisa | uppfyllt |
| Dalbystugan | mycket hög måluppfyllelse |
| Lagnö Barn | ej uppfyllt |
| | |
| Skolor | |
| <i>kommunala</i> | |
| Tomtaklintskolan (7-9) | ej uppfyllt |
| Vitalisskolan (F-6) | uppfyllt |
| Kyrkskolan (F-6) | uppfyllt |
| Skärlagskolan (F-6) | uppfyllt |
| Hedebyskolan (F-9) | ej uppfyllt |
| | |
| <i>friskolor</i> | |
| Trosa Waldorfskola (F-6) | uppfyllt |

Det bedömningsunderlag som har använts för att bedöma måluppfyllelsen visas i bilaga 2b.

BILAGA TILL KRETSLOPPSTÄNKANDE bedömningsunderlag till målindikatorer

Bilaga 2b

Uppfyllt

- *Skolan/förskolan har en tydlig miljöplan med mätbara mål. Miljöplanen är känd av alla och följs till vissa delar. Miljöplanen utvärderas varje år mot målen.
- *Barn och elever ges möjlighet att påverka verksamhetens miljöarbete (tex. är delaktiga vid diskussioner och beslut).
- *Miljöarbetet diskuteras i personalgruppen vid vissa tillfällen tex vid arbete med miljöplan.
- *Miljöfrågor beaktas vid planering av verksamheten.
- *Närmiljön (inkl. gården) används till utepedagogik i lärande om natur och ekologiskt tänkande:
 - .-minst 1 gång/termin (skolår 6-9)
 - .-minst 2 ggr/termin (skolår 3-5)
 - .-minst 1 gång/mån (förskola-skolår2)
- *De flesta barn och elever arbetar med endera kompostering eller odling och med att ta tillvara sina odlingar
- * Alla klasser och avdelningar arbetar konkret med källsortering

Hög måluppfyllelse

- *Skolan/förskolan har en tydlig miljöplan med mätbara mål. Miljöplanen följs av de flesta på skolan/förskolan och utvärderas varje år mot målen
- *Miljöråd (en grupp lärare och elever som på olika sätt arbetar med miljöfrågor) finns på skolan/förskolan. Barn och elever påverkar ofta verksamhetens miljöarbete (tex. är delaktiga vid diskussioner och beslut).
- *Miljöarbetet diskuteras återkommande i personalgruppen och är en del av verksamheten.
- *Miljöfrågor genomsyrar flera av skolans ämnen/förskolans teman. Vuxna tar ofta tillvara tillfällen att diskutera och reflektera runt miljöfrågor (tex resurshushållning, ekologiska frågor) tillsammans med barnen/eleverna.
- *Närmiljön (inkl. gården) används till utepedagogik i lärande om natur och ekologiskt tänkande:
 - .-minst 2 gånger/termin (skolår 6-9)
 - .-minst 1 gång/mån (skolår 3-5)
 - .-minst varannan vecka (förskola-skolår2)
- *De flesta barn och elever arbetar med kompostering, odling och med att ta tillvara sina odlingar
- * Alla klasser och avdelningar arbetar konkret med källsortering

Mycket hög måluppfyllelse

- *Skolan/förskolan har en tydlig miljöplan med mätbara mål. Miljöplanen följs av alla och utvärderas varje år mot målen
- *Miljöråd (en grupp lärare och elever som på olika sätt arbetar med miljöfrågor) finns på skolan/förskolan. Barn och elever påverkar alltid verksamhetens miljöarbete (tex. är delaktiga vid diskussioner och beslut).
- *Miljöarbetet diskuteras kontinuerligt i personalgruppen och är en naturlig del av verksamheten.
- *Miljöfrågor genomsyrar skolans alla ämnen/förskolans olika teman. Vuxna tar tillvara varje tillfälle att diskutera och reflektera runt miljöfrågor (tex resurshushållning, ekologiska frågor) tillsammans med barnen/eleverna.
- *Närmiljön (inkl. gården) används till utepedagogik i lärande om natur och ekologiskt tänkande:
 - .-minst 1 gång/mån (skolår 6-9)
 - .-minst varannan vecka (skolår 3-5)
 - .-minst 1 gång/vecka (förskola-skolår2)
- *Alla barn och elever arbetar med kompostering, odling och med att ta tillvara sina odlingar
- * Alla klasser och avdelningar arbetar konkret med källsortering

Föräldraenkät barnomsorg, Trosa kommun

Utvecklingssamtal höstterminen 2002 - 80 svar

Resultat : Betygen har satts på en skala 1-5 där 5 betyder instämmer helt och 1 betyder instämmer inte alls

| Påstående | Antal som givit betyg 4-5 | Antal som givit betyg 1-2 | Snittbetyg |
|---|---------------------------|---------------------------|------------|
| 1. Jag har fått veta hur mitt barn fungerar i förskolan/familjedaghemmet | 77 | 0 | 4.84 |
| 2. Personalen är bra på att lyfta fram mitt barns starka sidor | 76 | 0 | 4.71 |
| 3. Jag kände mig tillräckligt delaktig i samtalet | 80 | 0 | 4.90 |
| 4. Vi hade en öppen dialog | 79 | 0 | 4.91 |
| 5. Vi gick på ett bra sätt igenom mitt barns individuella utvecklingsplan | 66 | 2 | 4.45 |
| 6. Den individuella utvecklingsplanen är ett bra stöd för mitt barns utveckling | 66 | 1 | 4.49 |
| 7. Det har funnits tillräckligt med tid för samtalet | 75 | 2 | 4.80 |
| 8. Samtalet har varit bra | 77 | 0 | 4.89 |

Så kan man läsa av svaren: Påstående 1: 77 föräldrar har givit betyget 4-5. Det får anses att de är mycket nöjda. Ingen är direkt missnöjd, dvs ingen har svarat betyg 1-2. Resten (upp till 80 svar) dvs 3 stycken har givit betyget 3 vilket får anses godkänt.

Föräldraenkät skola, Trosa kommun

Utvecklingssamtal höstterminen 2002 – alla 144 svar

Resultat: Betygen har satts på en skala 1-5, där 5 betyder instämmer helt och 1 betyder instämmer inte alls.

| Påstående | Antal som givit betyg 4-5 | Antal som givit betyg 1-2 | Snittbetyg |
|---|---------------------------|---------------------------|------------|
| 1. Jag har fått veta hur det går för mitt barn i olika ämnen | 137 | 2 | 4.76 |
| 2. Jag har fått veta hur mitt barn fungerar socialt i skolan | 120 | 11 | 4.33 |
| 3. Jag har fått tillräckligt med råd och stöd | 119 | 5 | 4.41 |
| 4. Läraren är bra på att lyfta fram det mitt barn är duktig på | 126 | 4 | 4.54 |
| 5. Vi gick på ett bra sätt igenom mitt barns individuella utvecklingsplan | 118 | 6 | 4.37 |
| 6. Den individuella utvecklingsplanen är ett bra stöd för mitt barns lärande | 121 | 4 | 4.40 |
| 7. Det kändes som mitt barn, jag och läraren var jämbördiga parter under samtalet | 127 | 1 | 4.61 |
| 8. Det har funnits tillräckligt med tid för samtalet | 130 | 7 | 4,61 |
| 9. Samtalet har varit bra | 137 | 1 | 4.72 |

Elevenkät

Utvecklingssamtal höstterminen 2002 – alla 142 svar

Resultat: Betygen har satts på en skala 1-5, där 5 betyder instämmer helt och 1 betyder instämmer inte alls.

| Påstående | Antal som givit betyg 4-5 | Antal som givit betyg 1-2 | Snittbetyg |
|--|---------------------------|---------------------------|------------|
| 1. Jag har fått veta hur det går för mig i olika ämnen | 133 | 1 | 4.75 |
| 2. Jag har fått veta hur jag ska bli bättre i olika ämnen | 125 | 8 | 4.48 |
| 3. Jag har fått veta hur man tycker att jag uppför mig i skolan | 131 | 3 | 4.71 |
| 4. Jag har fått prata om det jag behöver | 132 | 4 | 4.69 |
| 5. Läraren är bra på att ta fram det jag är duktig på | 128 | 5 | 4.61 |
| 6. Vi gick på ett bra sätt igenom min individuella utvecklingsplan | 124 | 5 | 4.54 |
| 7. Den individuella utvecklingsplanen är ett bra stöd för mitt lärande | 117 | 6 | 4.46 |
| 8. Samtalet har varit bra | 139 | 1 | 4.87 |

Så här kan man läsa av svaren: Påstående 1(elever): 133 har givit betyget 4-5. Det får anses att de är mycket nöjda. En person har givit betyget 1 eller 2. Den personen får anses missnöjd. Resten (upp till 142 svar) dvs. 9 har givit betyget 3 vilket får anses godkänt.